

Eendrachtserk - Zuid-Beijerland - 29 maart 2024 - 19.30 uur

Goede Vrijdag

Thema: Voorbij gegaan

Beamer en beeld/geluid: Stefan en Jan v.d. Bie

Diaken van dienst: Paula van der Wel

Koster: Corné Wols

Lector: Pauli van Gaalen

Muzikale medewerking: Theresia Kranendonk en Jan van Drunen

Organist: Jan van Veelen

Ouderling van dienst: Ben Heuser

Voorganger: ds. Antje Groenendijk-Meindersma

Wij nemen in stilte onze plaats in.

Woord van welkom door de ouderling van dienst.

We luisteren naar: Op die heuvel daarginds

We gaan staan.

Bemoediging en groet

vg. Onze hulp is in de naam van de Heer
allen Die hemel en aarde gemaakt heeft.

vg. De Heer zij met u.
allen Ook met u zij de Heer.

Drempelgebed

vg. Hoor ons aan, Eeuwige God,
allen Hoor naar ons bidden!

vg. U, die ons hart aanziet,
U, die onze diepten peilt,

allen blijf ons niet verborgen!

vg. Wij herkenden U niet, wij zochten onszelf.
allen HEER, vergeef ons!

vg. Doe ons herleven en maak ons weer nieuw.
allen Geef ons Uw genade!

vg. Breng ons in het reine met U en met elkaar.
allen Zegen ons met vrede

en laat lichten Uw Aangezicht!

Amen

Zingen: Lied 556: 1,2 en 3

1 Alles wat over ons geschreven is
gaat Gij volbrengen deze laatste dagen,

alle geboden worden thans voldragen,
alle beproeving van de wildernis.
2 Gods schepping die voor ons gesloten bleef
ontsluit Gij weer, Gij opent onze harten,
die Zoon van David zijt en Man van Smarte,
Koning der Joden die de dood verdreef.
3 Jezus, de haard van uw aanwezigheid
zal in ons hart een vreugdevuur ontsteken.
Gij gaat vooraan, Gij zult ons niet ontbreken,
Gij Hogepriester in der eeuwigheid.

We gaan zitten

Gebet van de Goede Vrijdag

Bijbellezing: Marcus 14: 43-54

43Nog voor Hij uitgesproken was, kwam Judas eraan, een van de twaalf, in gezelschap van een met zwaarden en knuppels bewapende bende, die door de hogepriesters, schriftgeleerden en oudsten was gestuurd. 44Judas, die Hem zou uitleveren, had met hen een teken afgesproken. Hij had gezegd: 'Degene die ik kus, die is het. Neem Hem gevangen en voer Hem weg onder strenge bewaking.' 45Toen hij eraan kwam, liep hij recht op Jezus af, zei: 'Rabbi!' en kuste Hem. 46Ze grepen Hem vast en namen Hem gevangen. 47Een van de omstanders trok een zwaard, haalde uit en sloeg de dienaar van de hogepriester een oor af. 48Jezus zei tegen hen: 'U bent er met zwaarden en knuppels op uit getrokken om Mij te arresteren, alsof Ik een misdadiger ben! 49Dagelijks was Ik bij u in de tempel om onderricht te geven, en toen hebt u Me niet gevangengenomen; maar dit gebeurt omdat de Schriften in vervulling moeten gaan.' 50Toen lieten allen Hem in de steek en vluchtten weg. 51Een jongeman, die alleen een linnen kleed aanhad, probeerde bij Hem te blijven, maar toen ook hij werd vastgegrepen, 52liet hij het kleed in hun handen achter en vluchtte naakt weg. 53Jezus werd meegevoerd naar het huis van de hogepriester om te worden voorgeleid, en alle hogepriesters, oudsten en schriftgeleerden kwamen daar bijeen. 54Petrus volgde Hem op een afstand tot op de binnenplaats van het huis van de hogepriester, waar hij tussen de knechten ging zitten en zich warmde aan het vuur.

Zingen: Lied 558: 1 en 5

1 Jezus, om uw lijden groot,
om uw leven en uw dood
die volbrengen 't recht van God,
Kyrie eleison.
5 Here, om uw bloedig zweet,
als Ge alleen de wijnpers treedt,
om de kelk vol bitter leed,
Kyrie eleison.

Bijbellezing: Marcus 14: 55-65

55De hogepriesters en het hele Sanhedrin probeerden Jezus op grond van een getuigenverklaring ter dood te veroordelen, maar dat lukte hun niet; 56want hoewel veel mensen een valse verklaring aflegden, waren hun getuigenissen niet afdoende. 57Toen kwamen er een paar met de volgende valse verklaring: 58‘We hebben Hem horen zeggen: “Ik zal die door mensenhanden gemaakte tempel afbreken en in drie dagen een andere opbouwen die niet door mensenhanden gemaakt is.”’ 59Maar ook zo was de getuigenverklaring niet afdoende. 60De hogepriester stond op en vroeg Jezus: ‘Waarom antwoordt U niet? U hoort toch wat deze getuigen over U zeggen?’ 61Maar Hij bleef zwijgen en antwoordde niet. Toen vroeg de hogepriester Hem: ‘Bent U de messias, de Zoon van de Gezegende?’ 62Jezus zei: ‘Dat ben Ik, en u zult de Mensenzoon zien zitten aan de rechterhand van de Machtige en Hem zien komen met de wolken van de hemel.’ 63De hogepriester scheurde zijn kleren en zei: ‘Waarvoor hebben we nog getuigen nodig? 64U hebt de godslastering gehoord; wat is uw oordeel?’ Allen oordeelden dat Hij schuldig was en de doodstraf verdiende. 65Toen begonnen sommigen Hem te bespuwen; ze blinddoekten Hem en sloegen Hem en zeiden: ‘Profeteer nu maar!’, en ook de dienaren gaven Hem vuistslagen.

We zingen: Lied 558: 6 en 7

6 Om het zwijgen, het geduld,
waarmee Gij de wet vervult,
als men vrucht'loos zoekt naar schuld,
Kyrie eleison.

7 Om het woord van godlijk recht
dat Gij tot uw rechters zegt,
zelf hebt Ge uw geding beslecht,
Kyrie eleison.

Bijbellezing: Marcus 14: 66-72

66Terwijl Petrus beneden op de binnenplaats was, kwam een van de dienstmeisjes van de hogepriester voorbij. 67Toen ze Petrus bij het vuur zag zitten, keek ze hem aan en zei: ‘Jij was ook bij die Jezus van Nazaret!’ 68Maar hij ontkende dat en zei: ‘Ik weet niet waar je het over hebt, ik begrijp echt niet wat je bedoelt.’ Hij ging naar buiten, naar het voorportaal, en er kraaide een haan. 69Toen het meisje hem daar weer zag, zei ze opnieuw, nu tegen de omstanders: ‘Hij is een van hen!’ 70Maar hij ontkende het weer. En algauw zeiden ook de omstanders tegen Petrus: ‘Je bent wel degelijk een van hen, jij komt immers ook uit Galilea.’ 71Maar hij begon te vloeken en zwoer: ‘Ik ken die man over wie jullie het hebben niet!’ 72En meteen kraaide de haan voor de tweede keer. En Petrus herinnerde zich dat Jezus tegen hem gezegd had: ‘Nog voor de haan tweemaal gekraaid heeft, zul jij Mij driemaal verloochenen.’ En toen hem dat te binnen schoot, begon hij te huilen.

Zingen: Lied 562: 3

3 Mijn Heer die om mijn zonden
in doem en duisternis
ontluisterd en geschonden
aan 't kruis gehangen is,

al ben ik U onwaardig,
mijn toevlucht is uw naam,
mijn redder, mijn genade -
o Jesu, zie mij aan.

Bijbellezing: Marcus 15: 1-15

1's Ochtends in alle vroegte kwamen de hogepriesters, de oudsten en de schriftgeleerden en het hele Sanhedrin in vergadering bijeen. Nadat ze Jezus geboeid hadden, leidden ze Hem weg en leverden Hem over aan Pilatus. 2Pilatus vroeg Hem: 'Bent U de koning van de Joden?' Hij antwoordde: 'U zegt het.' 3De hogepriesters brachten allerlei beschuldigingen tegen Hem in. 4Pilatus vroeg Hem toen: 'Waarom antwoordt U niet? U hoort toch waar ze U allemaal van beschuldigen?' 5Maar Jezus zei helemaal niets meer, tot verwondering van Pilatus. 6Pilatus had de gewoonte om op het pesachfeest één gevangene, die door het volk gekozen werd, vrij te laten. 7Op dat moment zat er een zekere Barabbas gevangen, samen met de andere opstandelingen die tijdens het oproer hadden vermoord. 8Een grote groep mensen trok naar Pilatus en begon hem te vragen om ook nu te doen wat zijn gewoonte was. 9Pilatus vroeg hun: 'Wilt u dat ik de koning van de Joden vrijlaat?' 10Want hij begreep wel dat de hogepriesters Hem uit afgunst hadden uitgeleverd. 11Maar de hogepriesters hitsten de menigte op om te zeggen dat hij Barabbas moest vrijlaten. 12Toen zei Pilatus tegen hen: 'Wat moet ik dan doen met de man die u de koning van de Joden noemt?' 13En ze begonnen weer te schreeuwen. 'Kruisig Hem!' riepen ze. 14Pilatus vroeg: 'Wat heeft Hij dan misdaan?' Maar ze schreeuwden nog harder: 'Kruisig Hem!' 15Omdat Pilatus de menigte tevreden wilde stellen, liet hij Barabbas vrij. Jezus leverde hij uit om gekruisigd te worden, nadat hij Hem eerst nog had laten geselen.

We zingen: Lied 586 (alle vier coupletten)

1. Zie de mens die in zijn lijden
teken werd voor alle tijden
van wat liefde dragen kan.
2. Weerloos heeft hij heel zijn leven
zich aan anderen gegeven –
weergaloos is hij alleen.
3. Die hem ooit op handen droegen
zijn dezelfde die hem sloegen
en die vroegen om zijn dood.
4. Maar nog is zijn hart bewogen
om hun blinde onvermogen –
stervende pleit hij hen vrij.

Bijbellezing: Marcus 15: 16-35

16De soldaten leidden Hem weg, het paleis (dat is het pretorium) in, en riepen de hele cohort bijeen. 17Ze trokken Hem een purperen gewaad aan, vlochten een kroon van doorntakken en zetten Hem die op. 18Daarna brachten ze Hem hulde met de woorden: 'Gegroet, koning van de Joden!' 19Ze sloegen Hem met een rietstok op het hoofd en bespuwden Hem, en bogen onderdanig voor Hem. 20Nadat

ze Hem zo hadden bespot, trokken ze Hem het purperen gewaad uit en deden Hem zijn kleren weer aan. Toen brachten ze Hem naar buiten om Hem te kruisigen. 21Ze dwongen een voorbijganger die net de stad binnenkwam, Simon van Cyrene, de vader van Alexander en Rufus, om het kruis te dragen. 22Ze brachten Hem naar Golgota, wat in onze taal 'schedelplaats' betekent. 23Ze wilden Hem met mirre vermengde wijn geven, maar Hij nam die niet aan. 24Ze kruisigden Hem en verdeelden zijn kleren onder elkaar; ze dobbelden erom wie wat zou krijgen. 25Het was in het derde uur na zonsopgang dat ze Hem kruisigden. 26Het opschrift met de aanklacht tegen Hem luidde: 'De koning van de Joden'. 27Samen met Hem kruisigden ze twee misdadigers, de een rechts van Hem, de ander links. 29De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met Hem: 'Ach, kijk nou toch eens! Jij die de tempel afbreekt en in drie dagen weer opbouwt, 30red jezelf toch door van het kruis af te komen.' 31Ook de hogepriesters en de schriftgeleerden maakten onder elkaar zulke spottende opmerkingen: 'Anderen heeft Hij gered, maar zichzelf redden kan Hij niet; 32laat die messias, die koning van Israël, nu van het kruis afkomen. Als we dat zien, zullen we geloven!' Ook de twee andere gekruisigden beschimpten Hem. 33Op het middaguur viel er duisternis over het hele land, die drie uur aanhield. 34Aan het einde daarvan, in het negende uur, riep Jezus met luide stem: 'Eloï, Eloï, lema sabachtani?', wat in onze taal betekent: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?' 35Toen de omstanders dat hoorden, zeiden enkelen van hen: 'Hoor, Hij roept om Elia!'

We luisteren naar: Psalm 22 (The Psalm Project)

Bijbellezing: Marcus 15: 36-39

36Iemand ging snel een spons halen, dompelde die in water met azijn, stak de spons op een stok en probeerde Hem te laten drinken, terwijl hij zei: 'Laten we nu maar eens zien of Elia komt om Hem eraf te halen.' 37Nadat Jezus luid geroepen had, blies Hij de laatste adem uit. 38En het voorhangsel van de tempel scheurde van boven tot onder in tweeën. 39Toen de centurio, die recht tegenover Hem stond, Hem zo zijn laatste adem zag uitblazen, zei hij: 'Werkelijk, deze mens was Gods Zoon.'

De Paaskaars wordt gedoofd.

Bijbellezing: Marcus 15: 40-47

40Van een afstand stonden ook vrouwen toe te kijken, onder wie Maria van Magdala en Maria, de moeder van Jakobus de jongere en van Joses, en Salome. 41Zij waren Jezus gevolgd en hadden Hem gediend toen Hij in Galilea verbleef. Zo stonden er nog veel meer vrouwen, die met Hem waren meegereisd naar Jeruzalem.

We zingen: Lied 576b: 1 en 4

1 O hoofd vol bloed en wonden,
bedekt met smaad en hoon,
o hoofd zo wreed geschonden,
uw kroon een doornenkroon,

o hoofd eens schoon en heerlijk
en stralend als de dag,
hoe lijdt Gij nu zo deerlijk!
Ik groet U vol ontzag.
4 Houdt Gij mij in uw hoede,
Gij die uw schapen telt,
o bron van al het goede,
waar uit mijn leven welt.
Gij die mijn ziel wilt laven
met liefelijke spijs,
Gij overstelpt met gaven
tot in het paradijs.

Enkele woorden ter overweging

We zingen: Lied 556: 4 en 5

4 Gij onderhoudt de vlam van ons bestaan,
aan U, o Heer, ontleent het brood zijn leven,
ons is een lofzang in de mond gegeven,
sinds Gij de weg van 't offer zijt gegaan.
5 Dit is uw opgang naar Jeruzalem
waar Gij uw vrede stelt voor onze ogen,
vrede aan allen die uw naam verhogen:
heden hosanna, morgen kruisigt Hem!

De Goede Vrijdag gebeden

We luisteren naar: Genade, zo groot

Bijbellezing: Marcus 15: 42-47

42Toen de avond al gevallen was (het was de 'voorbereidingsdag', dat wil zeggen de dag voor de sabbat), 43kwam Josef van Arimatea, een vooraanstaand raadsheer, die zelf ook de komst van het koninkrijk van God verwachtte. Hij raapte al zijn moed bijeen en ging naar Pilatus, die hij om het lichaam van Jezus vroeg. 44Het bevreedde Pilatus dat Hij al dood zou zijn en hij riep de centurio bij zich, aan wie hij vroeg of Jezus al gestorven was, 45en toen de centurio dat bevestigd had, gaf hij het lijk aan Josef. 46Josef kocht een stuk linnen, haalde Jezus van het kruis en wikkelde Hem in het linnen. Daarna legde hij Hem in een graf dat in de rots was uitgehouwen en rolde een steen voor de ingang. 47Maria van Magdala en Maria, de moeder van Joses, keken toe in welk graf Hij werd gelegd.

Zingen: Lied 575: 1 en 6

1 Jezus, leven van ons leven,
Jezus, dood van onze dood,
Gij hebt U voor ons gegeven,
Gij neemt op U angst en nood,

Gij moet sterven aan uw lijden
om ons leven te bevrijden.
Duizend, duizendmaal, o Heer,
zij U daarvoor dank en eer.
6 Dank zij U, o Heer des levens,
die de dood zijt doorgestaan,
die Uzelf ons hebt gegeven
ons in alles bijgestaan,
dank voor wat Gij hebt geleden,
in uw kruis is onze vrede.
Voor uw angst en diepe pijn
wil ik eeuwig dankbaar zijn.

Heenzending en zegen

Allen: Amen

We verlaten de kerk in stilte.

*De opbrengst van de collecte op Witte Donderdag, Goede Vrijdag en Stille Zaterdag
gaat naar Stichting Christian Refugee Relief.
Deze organisatie biedt hulp aan vluchtelingen aan de randen van Europa en
Oekraïne.*